HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

17 iulie 2008 *

În cauza C-500/06,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de Giudice di pace di Genova (Italia), prin decizia din 23 octombrie 2006, primită de Curte la 8 decembrie 2006, în procedura

Corporación Dermoestética SA

împotriva

To Me Group Advertising Media,

cu participarea:

Cliniche Futura Srl,

* Limba de procedură: italiana.

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul C. W. A. Timmermans, președinte de cameră, domnii L. Bay Larsen, K. Schiemann, J. Makarczyk (raportor) și J.-C. Bonichot, judecători,

avocat general: domnul Y. Bot,
grefier: doamna C. Strömholm, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 21 noiembrie 2007,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru Corporación Dermoestética SA, de G. Conte, G. Giacomini, E. Boglione și S. Cavanna, avvocati;

— pentru To Me Group Advertising Media, de A. Fornesi și C. Prudenzano, avvocatesse;

— pentru Cliniche Futura Srl, de S. Cavanna și E. Boglione, avvocati;

— pentru guvernul italian, de domnul I. M. Braguglia, în calitate de agent, asistat de domnul M. Fiorilli, avvocato dello Stato;

— pentru guvernul belgian, de doamna A. Hubert, în calitate de agent;

— pentru guvernul olandez, de doamna H. G. Sevenster și de domnul M. de Grave, în calitate de agenți;

— pentru guvernul slovac, de domnul J. Čorba, în calitate de agent;

— pentru Comisia Comunităților Europene, de domnii E. Traversa și F. Amato, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 31 ianuarie 2008,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 3 alineatul (1) litera (g) CE și a articolelor 4 CE, 10 CE, 43 CE, 49 CE, 81 CE, 86 CE și 98 CE.

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Corporación Dermoestética SA (denumită în continuare „Dermoestética"), întreprindere de drept spaniol care își desfășoară activitatea în sectorul tratamentelor medicinei estetice, pe de o parte, și agenția de publicitate To Me Group Advertising Media (denumită în continuare „To Me Group"), pe de altă parte, având ca obiect eventuala neexecutare de către aceasta din urmă a unui contract privind organizarea unei campanii publicitare pentru Dermoestética.

Cadrul juridic

Reglementarea comunitară

3 Articolul 3 alineatul (1) din Directiva 89/552/CEE a Consiliului din 3 octombrie 1989 privind coordonarea anumitor acte cu putere de lege și acte administrative ale statelor membre cu privire la desfășurarea activităților de difuzare a programelor de televiziune (JO L 298, p. 23, Ediție specială, 06/vol. 1, p. 215), astfel cum a fost modificată prin Directiva 97/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 iunie 1997 (JO L 202, p. 60, Ediție specială, 06/vol. 2, p. 232, denumită în continuare „Directiva 89/552") prevede:

„Statele membre își păstrează libertatea de a solicita emițătorilor de televiziune aflați sub jurisdicția lor să respecte reglementări mai detaliate sau mai stricte în domeniile la care se face referire în prezenta directivă."

4 În conformitate cu articolul 14 alineatul (1) din Directiva 89/552:

„Orice formă de publicitate prin televiziune pentru produse medicamentoase și tratamente medicale disponibile numai pe bază de prescripție medicală în statele membre sub a căror jurisdicție se află postul de emisie este interzisă."

Reglementarea națională

5 Potrivit articolului 1 alineatul 1 din Legea nr. 175 din 5 februarie 1992 care cuprinde dispoziții în materia publicității medicale și a sancționării exercitării abuzive a profesiilor medicale (legge n. 175, norme in materia di pubblicità sanitaria e di repressione

dell'esercizio abusivo delle professioni sanitarie) (GURI nr. 50 din 29 februarie 1992, p. 4), astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 112 din 3 mai 2004 (suplimentul ordinar la GURI nr. 104 din 5 mai 2004, denumită în continuare „Legea nr. 175/1992"):

„Publicitatea privind exercitarea profesiilor medicale și a profesiilor medicale auxiliare prevăzute și reglementate de legislația în vigoare este permisă numai sub forma unor plăcuțe aplicate pe clădirea în care se desfășoară activitatea profesională, precum și a anunțurilor publicate în anuarele telefonice, în anuarele profesionale generale, în periodicele destinate exclusiv practicienilor profesiilor medicale, în ziare și în reviste de informare și pe canalele de radio și de televiziune locale.

[…]"

6 Articolul 4 alineatul 1 din Legea nr. 175/1992 are următorul cuprins:

„Publicitatea pentru clinicile private, precum și pentru cabinetele de consultații și de tratament, mono sau pluridisciplinare, supuse prin lege autorizării, este permisă sub formă de plăcuțe sau de firme inscripționate aplicate pe clădirea în care se desfășoară activitatea profesională, precum și sub formă de anunțuri inserate în anuarele telefonice, în anuarele profesionale generale, în periodicele destinate exclusiv membrilor profesiilor medicale, în ziare și reviste de informare și pe canalele de radio și de televiziune locale, cu posibilitatea de a preciza care sunt activitățile medicale și chirurgicale specifice și serviciile de diagnostic și de terapie realizate efectiv, cu condiția ca aceste indicații să fie însoțite de prenumele, de numele și de titulatura profesională a responsabilului fiecărei ramuri specializate."

7 Potrivit articolului 5 din această lege:

„1. Forma de publicitate la care se referă articolul 4 este autorizată de regiune, după consultarea federațiilor regionale ale ordinelor și colegiilor profesionale, atunci când există, care trebuie să garanteze posesia și validitatea titlurilor academice și științifice, precum și conformitatea caracteristicilor estetice ale plăcuței, ale firmei sau ale anunțului cu cele stabilite prin regulamentul prevăzut la articolul 2 alineatul 3.

[…]

3. Anunțurile publicitare prevăzute în prezentul articol trebuie să indice elementele menționate de autorizația regională.

4. Titularii unităților prevăzute la articolul 4 și directorii medicali responsabili în cadrul acestor unități, care realizează o activitate publicitară în formele admise, fără autorizarea regională sunt sancționați disciplinar cu vot de blam sau cu suspendarea exercitării profesiei medicale în temeiul articolului 40 din regulamentul aprobat prin Decretul Președintelui Republicii nr. 221 din 5 aprilie 1950.

5. În cazul în care anunțul publicitar conține indicații eronate cu privire la activitățile sau la prestațiile pe care unitatea este abilitată să le furnizeze sau nu indică cine este directorul medical, autorizația administrativă de exercitare a activității medicale este suspendată pe o perioadă cuprinsă între șase luni și un an.

[…]”

8 Articolul 9 bis din Legea nr. 175/1992 prevede:

„Persoanele care exercită profesiile medicale prevăzute la articolul 1, precum și unitățile medicale prevăzute la articolul 4 pot face publicitate în formele permise prin prezenta lege și în limita unei sume cheltuite echivalente cu 5 % din venitul declarat în anul precedent."

9 Decretul de aplicare a Legii nr. 175/1992, și anume Decretul ministerial nr. 657 din 16 septembrie 1994 (GURI nr. 280 din 30 noiembrie 1994, p. 18, denumit în continuare „Decretul nr. 657/1994"), stabilește caracteristicile estetice ale plăcuțelor, ale firmelor și ale anunțurilor în materie de publicitate medicală. Totuși, acest act normativ nu conține nicio dispoziție specifică în materia publicității prin televiziune.

10 Legea nr. 248 din 4 august 2006, intitulată „Transformarea în lege, cu modificări, a Decretului-lege nr. 223 din 4 iulie 2006 privind dispoziții urgente pentru relansarea economică și socială, pentru limitarea și raționalizarea cheltuielilor publice, precum și intervenții în materia veniturilor fiscale și a luptei împotriva evaziunii fiscale" (legge n. 248, conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 4 luglio 2006, n. 223, recante disposizioni urgenti per il rilancio economico e sociale, per il contenimento e la razionalizzazione della spesa pubblica, nonché interventi in materia di entrate e di contrasto all'evasione fiscale) (supliment ordinar la GURI nr. 186 din 11 august 2006, denumită în continuare „Legea nr. 248/2006"), a fost adoptată ulterior faptelor din acțiunea principală.

11 Articolul 2 alineatele 1 și 2 din Legea nr. 248/2006, cuprins în titlul I al legii, intitulat „Măsuri urgente pentru dezvoltarea, creșterea și promovarea concurenței și a competitivității, pentru protecția consumatorilor și pentru liberalizarea sectoarelor productive", are următorul cuprins:

„1. În conformitate cu principiul comunitar al liberei concurențe și cu cel al liberei circulații a persoanelor și a serviciilor, precum și pentru a garanta utilizatorilor

posibilitatea efectivă a unei alegeri în exercitarea drepturilor lor și posibilitatea de a compara prestațiile oferite pe piață, începând cu data intrării în vigoare a prezentului decret, sunt abrogate actele cu putere de lege și normele administrative care prevăd în cazul profesiilor liberale și al activităților intelectuale:

[…]

b) interdicția, chiar parțială, de a face publicitate informativă cu privire la diplomele și la specializările profesionale, la caracteristicile serviciului oferit, precum și la prețul și la costurile globale ale prestațiilor, potrivit criteriilor de transparență și de veridicitate a mesajului a cărui respectare este asigurată de către ordinul profesional;

[…]

2. Aceasta nu aduce atingere dispozițiilor privind exercitarea profesiilor în cadrul Serviciului Național de Sănătate Publică sau în cadrul unui raport contractual cu acesta din urmă, și nici eventualelor tarife maximale stabilite anterior, cu titlu general, pentru protecția consumatorilor […]”

Acțiunea principală și întrebările preliminare

12 La 10 octombrie 2005, Dermoestética a încheiat un contract cu To Me Group pentru realizarea unei campanii publicitare având ca obiect servicii de medicină estetică și care urma să fie difuzată pe canalul național de televiziune italian Canale 5. Contractul a fost încheiat la sediul Cliniche Futura Srl, filiala din Italia a societății Dermoestética.

13 După ce a încasat un acont de 2 000 de euro, To Me Group a informat Dermoestética asupra imposibilității, date fiind dispozițiile Legii nr. 175/1992, de a difuza mesajele publicitare propuse pe canalele de televiziune naționale, menționând totodată că era dispusă să găsească spații publicitare pe canalele locale.

14 Întrucât To Me Group a refuzat să restituie acontul încasat pentru motivul că suma corespunzătoare nu acoperea nici cel puțin costul orelor de activitate desfășurată pentru lansarea campaniei publicitare, Dermoestética a sesizat instanța de trimitere cu o cerere de reziliere a contractului în litigiu, din cauza neexecutării acestuia imputabile societății To Me Group. Reclamanta din acțiunea principală a introdus totodată o cerere de obligare a pârâtei la restituirea acontului.

15 În apărare, făcând trimitere la Legea nr. 175/1992 și la Decretul ministerial nr. 657/1994, To Me Group a arătat că se află în imposibilitatea de a-și executa obligațiile contractuale.

16 În cadrul procedurii principale, Dermoestética și Cliniche Futura Srl au invocat incompatibilitatea cu articolele 43 CE și 49 CE a reglementării italiene în materia publicității unităților medicale, în special a dispozițiilor privind interdicția de difuzare a acestei forme de publicitate pe canalele de televiziune cu difuzare națională.

17 În această privință, instanța de trimitere arată că interdicția publicității medicale pe canalele de televiziune naționale nu este conformă cu dreptul comunitar. Într-adevăr, în opinia acesteia, este vorba de o restricție nejustificată atât din perspectiva articolului 43 CE, cât și a articolului 49 CE.

18 În acest context, Giudice di Pace di Genova a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 49 CE este compatibil cu dispoziții naționale precum cele ale articolelor 4, 5 și 9 bis din Legea nr. 175 [/1992] și ale Decretului ministerial nr. 657[/1994] și/sau cu practici administrative care interzic publicitatea prin televiziune cu difuzare națională a tratamentelor medicale și chirurgicale efectuate în unități medicale private autorizate conform legii în acest scop, deși aceeași formă de publicitate este autorizată pe canalele de televiziune cu difuzare locală, și care impun în același timp, pentru difuzarea acestei forme de publicitate, o limită a sumei cheltuite echivalentă cu 5 % din venitul declarat în anul precedent?

2) Articolul 43 CE este compatibil cu dispoziții naționale precum cele articolelor 4, 5 și 9 bis din Legea nr. 175 [/1992] și ale Decretului ministerial nr. 657/1994 și/sau cu practici administrative care interzic publicitatea prin televiziune cu difuzare națională a tratamentelor medicale și chirurgicale efectuate în unități medicale private autorizate conform legii în acest scop, deși aceeași formă de publicitate este autorizată pe canalele de televiziune cu difuzare locală, și care impun în același timp, pentru această din urmă formă de difuzare, obținerea unei autorizații prealabile emise de fiecare localitate, după consultarea prealabilă a ordinului profesional teritorial de referință, precum și o limită a sumei cheltuite echivalentă cu 5 % din venitul declarat în anul precedent?

3) Articolele 43 CE și/sau 49 CE se opun ca difuzarea publicității informative privind tratamentele medicale și chirurgicale de natură estetică efectuate în unități medicale private autorizate conform legii în acest scop să fie supusă unei autorizații prealabile suplimentare emise de autoritățile administrative locale și/sau de ordinele profesionale?

4) Prin adoptarea unui cod deontologic care impune limite la publicitatea profesiilor medicale, precum și a unei practici interpretative a reglementării în vigoare în materia publicității medicale foarte restrictive cu privire la dreptul medicilor de a face publicitate activității proprii, ambele având caracter obligatoriu pentru toți medicii, Federația națională a ordinelor medicilor (Fnomceo) și ordi-

nele medicilor asociați au limitat concurența dincolo de ceea ce este admis prin reglementarea națională relevantă și cu încălcarea articolului 81 alineatul (1) CE?

5) Practica interpretativă adoptată de Fnomceo contravine, în orice caz, articolului 3 alineatul (1) litera (g) CE și articolelor 4 CE, 98 CE, 10 CE, 81 CE și, eventual, 86 CE, în condițiile în care această practică este permisă de o reglementare națională care solicită ordinelor profesionale competente la nivelul provinciilor să verifice transparența și veridicitatea mesajelor publicitare, fără a indica criteriile și modalitățile de exercitare a acestei competențe?

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la admisibilitate

19 Guvernul italian ridică excepția de inadmisibilitate a prezentei trimiteri preliminare în ansamblul său. La rândul său, Comisia invocă inadmisibilitatea celei de a patra și celei de a cincea întrebări.

20 În primul rând, în ceea ce privește pretinsa neluare în considerare de către instanța de trimitere a intrării în vigoare a Decretului-lege nr. 223/2006 în vederea soluționării acțiunii principale, potrivit unei jurisprudențe constante, nu este de competența Curții să se pronunțe cu privire la aplicabilitatea dispozițiilor din dreptul național pentru soluționarea unui astfel de litigiu, ci acesteia îi revine sarcina de a ține seama, în cadrul repartizării competențelor între instanțele comunitare și cele naționale, de contextul normativ în care se încadrează întrebarea preliminară, astfel cum este definit în decizia de trimitere (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 octombrie 2001, Ambulanz Glöckner, C-475/99, Rec., p. I-8089, punctul 10, Hotărârea din 13 noiembrie 2003, Neri, C-153/02, Rec., p. I-13555, punctele 34 și 35, precum și Hotărârea din 30 iunie 2005, Tod's și Tod's France, C-28/04, Rec., p. I-5781, punctul 14).

21 În realitate, în cadrul procedurii prevăzute la articolul 234 CE, atribuțiile Curții și cele ale instanței de trimitere sunt în mod clar delimitate și este numai de competența acesteia din urmă de a interpreta legislația națională (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 17 iunie 1999, Piaggio, C-295/97, Rec., p. I-3735, punctul 29 și jurisprudența citată).

22 În consecință, Curtea nu se poate pronunța cu privire la aplicabilitatea Decretului-lege nr. 223/2006 în speța din acțiunea principală.

23 În al doilea rând, trebuie amintit că prezumția de pertinență a întrebărilor adresate cu titlu preliminar de către instanțele naționale nu poate fi înlăturată decât în cazuri excepționale, mai ales atunci când este evident că interpretarea solicitată a dispozițiilor dreptului comunitar, menționate în aceste întrebări, nu are nicio legătură cu realitatea ori cu obiectul acțiunii principale (a se vedea în special Hotărârea din 15 decembrie 1995, Bosman, C-415/93, Rec., p. I-4912, punctul 61, Hotărârea din 7 septembrie 1999, Beck și Bergdorf, C-355/97, Rec., p. I-4977, punctul 22, și Hotărârea din 7 iunie 2007, van der Weerd și alții, C-222/05-C-225/05, Rep., p. I-4233, punctul 22).

24 Or, nu aceasta este situația primei, celei de a doua și a celei de a treia întrebări preliminare, problematica interpretării dispozițiilor în litigiu ale Legii nr. 175/1992 în lumina articolelor 43 CE și 49 CE înscriindu-se în esența acțiunii principale.

25 În consecință, trebuie respinsă argumentația guvernului italian cu privire la inadmisibilitatea întrebărilor amintite.

26 În schimb, în ceea ce privește a patra și a cincea întrebare, instanța de trimitere nu explică în ce sens examinarea de către Curte atât a codului deontologic al medicilor, cât și a practicii interpretative în materie de publicitate adoptate de Fnomceo ar fi utilă pentru soluționarea acțiunii principale. Aceasta nu precizează nici care ar fi legătura dintre aceste elemente ale dreptului național și dispozițiile dreptului comunitar cu privire la care solicită interpretarea.

27 În orice caz, ordonanța de trimitere nu conține nici dispozițiile codului deontologic în discuție, nici descrierea practicii interpretative a Fnomceo (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 martie 2007, Placanica și alții, C-338/04, C-359/04 și C-360/04, Rep., p. I-1891, punctul 34).

28 În consecință, a patra și a cincea întrebare trebuie declarate inadmisibile.

Cu privire la prima-a treia întrebare

29 Prin intermediul primelor trei întrebări, care trebuie examinate împreună, instanța de trimitere urmărește să afle, în esență, dacă articolele 43 CE și 49 CE se opun unei reglementări naționale, precum cea în cauză în acțiunea principală, care are ca rezultat interdicția de a face publicitate pe canalele de televiziune naționale pentru tratamentele medicale și chirurgicale efectuate în unitățile medicale private.

30 Într-adevăr, din decizia de trimitere rezultă că, în temeiul Legii nr. 175/1992, publicitatea prin televiziune pentru tratamentele medicale și chirurgicale efectuate în unitățile medicale private este autorizată cu condiția obținerii unei autorizații din partea autorităților administrative locale, după consultarea ordinelor profesionale, și cu condiția încadrării într-o limită a sumei cheltuite echivalentă cu 5 % din venitul declarat în anul precedent, numai pe canalele de televiziune locale, ceea ce are ca rezultat, în opinia instanței de trimitere, interzicerea acestei forme de publicitate pe canalele de televiziune cu difuzare națională.

31 Astfel cum menționează avocatul general la punctul 58 din concluziile prezentate, un regim de publicitate, precum cel prevăzut prin Legea nr. 175/1992, conține o interdicție de publicitate care o depășește pe cea prevăzută la articolul 14 alineatul (1) din Directiva 89/552. Deși articolul 3 alineatul (1) din aceeași directivă dă posibilitatea statelor membre să stabilească reglementări mai detaliate sau mai stricte în domeniile la care se face referire în directivă, o astfel de competență trebuie

exercitată cu respectarea libertăților fundamentale garantate prin Tratatul CE (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 octombrie 1999, ARD, C-6/98, Rec., p. I-7599, punctul 49).

32 În această privință, trebuie amintit că, în mod repetat, Curtea a stabilit că restricțiile privind libertatea de stabilire, precum și libera prestare a serviciilor la care se referă articolul 43 CE și, respectiv, articolul 49 CE constau în măsuri care interzic, îngreunează sau fac mai puțin atractivă exercitarea acestor libertăți (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 ianuarie 2002, Comisia/Italia, C-439/99, Rec., p. I-305, punctul 22, Hotărârea din 30 martie 2006, Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti, C-451/03, Rec., p. I-2941, punctul 31, Hotărârea din 26 octombrie 2006, Comisia/Grecia, C-65/05, Rec., p. I-10341, punctul 48, și Hotărârea din 13 martie 2008, Comisia/Spania, C-248/06, nepublicată în Repertoriu, Rep., 2008, p. I-47*, punctul 21).

33 Or, un regim de publicitate, precum cel prevăzut prin Legea nr. 175/1992, care permite în anumite condiții ca pe canalele de televiziune locale să fie difuzată publicitate pentru tratamentele medicale și chirurgicale efectuate în unitățile medicale private, ceea ce are ca rezultat interzicerea acestei forme de publicitate pe canalele de televiziune cu difuzare națională, constituie pentru societățile stabilite în alte state membre decât Republica Italiană, cum este cazul Dermoestética, un obstacol serios în calea exercitării activității lor prin intermediul unei filiale înființate în acest din urmă stat membru. Prin urmare, regimul menționat este de natură să facă mai dificil accesul acestor operatori economici pe piața italiană (a se vedea prin analogie Hotărârea din 5 octombrie 2004, CaixaBank France, C-442/02, Rec., p. I-8961, punctele 12-14, și Hotărârea din 5 decembrie 2006, Cipolla și alții, C-94/04 și C-202/04, Rec., p. I-11421, punctul 58). În plus, un regim de publicitate precum cel prevăzut prin Legea nr. 175/1992, în măsura în care împiedică anumite societăți, astfel cum este cazul Dermoestética, să beneficieze de prestarea de servicii de difuzare a publicității prin televiziune, constituie o restricție privind libera prestare a serviciilor.

34 Totodată, trebuie să se considere că regimul de publicitate prevăzut de reglementarea națională în cauză în acțiunea principală constituie o măsură națională care poate să îngreuneze sau să facă mai puțin atractivă exercitarea libertăților fundamentale garantate prin tratat la articolele 43 CE și 49 CE.

35 Totuși, din jurisprudența Curții rezultă că astfel de măsuri pot fi justificate dacă îndeplinesc patru condiții: se aplică nediscriminatoriu, răspund unor motive imperative

de interes general, pot să garanteze realizarea obiectivului pe care îl urmăresc și nu depășesc ceea ce este necesar pentru atingerea acestuia (a se vedea Hotărârea din 31 martie 1993, Kraus, C-19/92, Rec., p. I-1663, punctul 32, Hotărârea din 30 noiembrie 1995, Gebhard, C-55/94, Rec., p. I-4165, punctul 37, Hotărârea din 4 iulie 2000, Haim, C-424/97, Rec., p. I-5123, punctul 57, Hotărârea din 1 februarie 2001, Mac Quen și alții, C-108/96, Rec., p. I-837, punctul 26, și Hotărârea din 6 noiembrie 2003, Gambelli și alții, C-243/01, Rec., p. I-13031, punctele 64 și 65).

36 În această privință, trebuie constatat, în primul rând, că regimul de publicitate în discuție în acțiunea principală se aplică indiferent de statul membru în care sunt stabilite întreprinderile cărora li se adresează.

37 În al doilea rând, protecția sănătății publice se numără printre motivele imperative de interes general care pot să justifice, în temeiul articolului 46 alineatul (1) CE și al acestui articol coroborat cu articolul 55 CE, restricții privind libertatea de stabilire și, respectiv, libera prestare a serviciilor.

38 Astfel, reglementarea publicității prin televiziune pentru tratamentele medicale și chirugicale efectuate în unitățile medicale private poate fi justificată în lumina obiectivului de protecție a sănătății publice.

39 În al treilea rând, în ceea ce privește capacitatea unui regim, precum cel care rezultă din legislația în cauză în acțiunea principală, de a garanta realizarea obiectivului de protecție a sănătății publice, trebuie menționat că, prin stabilirea unui sistem care conduce la interdicția publicității pentru tratamentele medicale și chirurgicale pe canalele de televiziune naționale, deși oferă posibilitatea de a difuza o astfel de formă de publicitate pe canalele de televiziune locale, acest regim prezintă o incoerență pe care guvernul italian nu a încercat să o justifice și care nu este, așadar, de natură să răspundă în mod util obiectivului menționat mai sus pe care îl urmărește.

40 În consecință, trebuie constatat că o legislație națională, precum cea în cauză în acțiunea principală, nu este în măsură să garanteze realizarea obiectivului de sănătate

publică și că aceasta constituie o restricție nejustificată în sensul articolelor 43 CE și 49 CE.

41 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie răspuns la prima, a doua și a treia întrebare că articolele 43 CE și 49 CE coroborate cu articolele 48 CE și 55 CE trebuie interpretate în sensul că se opun unei legislații precum cea în cauză în acțiunea principală, care interzice publicitatea pentru tratamentele medicale și chirurgicale efectuate în unitățile medicale private pe canalele de televiziune cu difuzare națională, deși autorizează o astfel de formă de publicitate, în anumite condiții, pe canalele de televiziune cu difuzare locală.

Cu privire la cheltuielile de judecată

42 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

Articolele 43 CE și 49 CE coroborate cu articolele 48 CE și 55 CE trebuie interpretate în sensul că se opun unei legislații precum cea în cauză în acțiunea principală, care interzice publicitatea pentru tratamentele medicale și chirurgicale efectuate în unitățile medicale private pe canalele de televiziune cu difuzare națională, deși autorizează o astfel de formă de publicitate, în anumite condiții, pe canalele de televiziune cu difuzare locală.

Semnături